

Sygn. akt V Pa 5/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzanna Rogowska

Sędziowie: SO Wiesława Kruczkowska

SR del. Tomasz Kałużny (spr.)

Protokolant: Marta Sokołowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 roku w Białymstoku

sprawy z powództwa **J. M. (1)**

przeciwko **Przedsiębiorstwu (...) Spółce Akcyjnej w B.**

o ustalenie

na skutek apelacji powódki **J. M. (1)**

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku VI Wydziału Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 września 2012 roku; sygn. akt VI P 174/12

I. zmienia zaskarżony wyrok i ustala, iż zdarzenie, jakiemu uległ J. M. (2) w dniu 11 września 2011 roku było wypadkiem przy pracy;

II. zasądza od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w B. na rzecz powódki J. M. (1) kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sygn. akt V Pa 5/13

Uzasadnienie:

Powódka J. M. (1) pozwem skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Spółce Akcyjnej w B. wniosła o ustalenie, iż zdarzenie z dnia 11.09.2011r. było wypadkiem przy pracy oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazywała, że do samobójczej śmierci męża J. M. (2) doszło z przyczyn związanych z pracą, bowiem zdarzenie to było nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną i pozostające w związku z wykonywaniem obowiązków pracowniczych. Wobec powyższego na podstawie obowiązujących przepisów powódka wystąpiła z pozwem o ustalenia, że tragiczne zdarzenie skutkujące śmiercią męża było wypadkiem przy pracy.

Pozwany Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w B. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Pozwany podnosił, iż okoliczności przedstawione w pozwie nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu sprawy i stąd

zdarzenia zaistniałego w dniu 11.09.2011r. nie można kwalifikować, jako wypadku przy pracy. W toku postępowania pozwany wskazywał, iż tragiczne zdarzenie nie miało cech wypadku przy pracy, nadto akcja strajkowa, w której uczestniczył zmarły pracownik była nielegalna. Wobec powyższego zdaniem pozwanego należy wykluczyć związek zdarzenia z pracą i tym samym sporne zdarzenie nie może być uznane za wypadek przy pracy.

Sąd Rejonowy Sąd Pracy w B. wyrokiem z dnia 13.09.2012r. oddalił powództwo rozstrzygając o kosztach zastępstwa procesowego pozwanego.

Sąd I instancji na wstępie rozważań, odwołując się do poglądów prezentowanych w orzecznictwie wywiódł, iż na podstawie art.189 KPC dopuszczalne jest powództwo o ustalenie, że konkretne zdarzenie było wypadkiem przy pracy w rozumieniu art.3 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 j.t. ze zm. – w dalszej części uzasadnienia zwanej ustawą wypadkową). Powódka w ocenie Sądu Rejonowego miała interes prawny w ustaleniu zaistnienia wypadku przy pracy, co umożliwi jej między innymi dochodzenie roszczeń należnych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd I instancji wskazał, iż co do zasady stan faktyczny sprawy w istotnych szczegółach nie był pomiędzy stronami sporny, w tym w zakresie negocjacji pracodawcy i związków zawodowych dokumentowanych wzajemnie kierowanymi pismami. Okoliczności śmierci J. M. (2) w istotnym dla sprawy zakresie nie budziły zdaniem Sądu I instancji wątpliwości, odpowiednio również w odniesieniu do przeprowadzonych czynności postępowania powypadkowego oraz postępowania karnego w sprawie Ds. 3563/11. Na podstawie poczynionych ustaleń Sąd I instancji stwierdził, iż pracownik J. M. (2) zatrudniony u pozwanego pracodawcy na stanowisku (...) brał udział w strajku zorganizowanym przez działające u pozwanego związki zawodowe, których był członkiem i zmarł w wyniku samobójczej śmierci, w czasie dyżuru zorganizowanego przez komitet strajkowy.

Sąd I instancji uznał, iż istotą sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy zaistniałe zdarzenie było wypadkiem przy pracy i czy miało związek z wykonywaną pracą zgodnie z definicją wypadku przy pracy zawartą w art.3 ust.1 i ust.2 pkt3 powołanej ustawy wypadkowej. Dokonując analizy obowiązujących regulacji Sąd I instancji wskazał, iż stan faktyczny w sprawie był o tyle nietypowy, że śmierć J. M. (2) nastąpiła w czasie akcji strajkowej. W dniu zdarzenia zmarły pracownik nie wykonywał poleceń przełożonych, ale przebywał w zajezdni autobusowej biorąc czynny udział w strajku. Sąd I instancji, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazał, iż celem zarówno uprzednio obowiązujących regulacji, jak również aktualnie obowiązujących przepisów było objęcie ryzykiem wypadkowym wszystkich zdarzeń o charakterze nagłym spowodowanych przyczyną zewnętrzną, którym pracownik ulega w związku z pracą, przy czym związek ten ujmować należy szeroko i nie można z góry zakładać, iż udział pracownika w strajku oznacza automatyczne zerwanie jego związku z pracą. Sąd I instancji uznał, iż normatywnej podstawy związku z pracą pracownika uczestniczącego w strajku można by poszukiwać w przepisie art.3 ust.2 pkt3 ustawy wypadkowej odnoszącym się do okoliczności zaistnienia wypadku podczas wykonywania zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe, które jako jedyne zgodnie z przepisami mogą doprowadzić do przeprowadzenia legalnego strajku. Zdaniem Sądu potwierdzeniem powyższych uwag jest treść art.23 ustawy z dnia z dnia 23.05.1991r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 55, poz. 236 ze zm. – w dalszej części uzasadnienia zwanej ustawą o sporach zbiorowych), na podstawie której udział pracownika w strajku zorganizowanym zgodnie z przepisami ustawy nie stanowi naruszenia obowiązków pracowniczych. W okresie strajku zorganizowanego w oparciu o przepisy ustawy pracownik zachowuje bowiem prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Wobec powyższego zdaniem Sądu I instancji należy przyjąć, iż zdarzenie zaistniałe w związku z działaniem pracownika w czasie legalnego strajku spełnia warunek związku z pracą w rozumieniu ustawy wypadkowej, natomiast a contrario udział pracownika w strajku zorganizowanym wbrew przepisom ustawy (nielegalnym) będzie naruszeniem obowiązków pracowniczych i spowoduje brak zachowania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Strajk nielegalny z powodu swojej potencjalnej wielkiej szkodliwości jest przez ustawodawcę surowo sankcjonowany zarówno na gruncie prawa karnego, jak i cywilnego (art.26 ust.2 ustawy o sporach zbiorowych) i stąd zdaniem Sądu Rejonowego brak jest jakiegokolwiek ratio legis by uczestników strajku

nielegalnego nagradzać ponadstandardowymi świadczeniami z ubezpieczenia społecznego wynikającymi z ustawy wypadkowej.

Na podstawie analizy przepisów ustawy o sporach zbiorowych, przy uwzględnieniu poglądów prezentowanych w judykaturze i doktrynie oraz na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji poczynił w sprawie obszerne ustalenia w zakresie legalności akcji protestacyjnej celem weryfikacji naruszenia przez zmarłego pracownika obowiązków pracowniczych w odniesieniu do ewentualnego zerwania związku z pracą. Uwzględniając zebraną w sprawie dokumentację Sąd I instancji wskazał, iż konflikt pozwanego i organizacji związkowych ujawnił się w lipcu 2011r. po wyborach do Zakładowej Rady (komisji zakładowej) Związku Zawodowego (...) w Polsce przy (...) S.A. W dniu wyborów (...) wystosowała do Marszałka Województwa (...) pismo o podjęcie działań w postaci odwołania zarządu spółki, w przypadku braku podjęcia działań grożąc strajkiem ostrzegawczym. W kolejnym piśmie kierowanym do Marszałka organizacja związkowa ponownie zwróciła się o podjęcie „radykalnych działań”, wskazując, iż współpraca z zarządem spółki jest niemożliwa. W dniu 19.08.2011r. (...) organizacje (...) wystąpiły do zarządu spółki z postulatami wzrostu wynagrodzenia zasadniczego wszystkich pracowników o 200zł netto od 1.09.2011r., przywrócenia do pracy wszystkich pracowników zwolnionych w ostatnim czasie, zaprzestanie zastraszania oraz prześladowania pracowników i członków związków, zmianę postawy zarządu wobec pracowników, unieważnienie przetargu na samochód osobowy, zmianę działań marketingowych, przestrzeganie czasu pracy kierowców. Jednocześnie zagrożono, iż nie podjęcie realizacji powyższych żądań doprowadzi w przyszłości do wszczęcia sporu zbiorowego ze strajkiem włącznie. W związku z rozwiązaniem przez pozwanego pracodawcę w trybie dyscyplinarnym umowy o pracę z przewodniczącym organizacji związkowej oraz wypowiedzeniem umowy o pracę zastępcy przewodniczącego organizacji związkowej - w dniu 30.08.2011r. ogłoszono podjęcie protestu głodowego, a następnie w dniu 1.09.2011r. podjęto decyzję o strajku ostrzegawczym ze sprecyzowaniem postulatów przywrócenia do pracy zwolnionych działaczy, wznowienia rozmów, przestrzegania czasu pracy kierowców, podniesienia płacy zasadniczej o 200 zł netto oraz nie wyciągania konsekwencji wobec głodujących. Wzajemną wymianą korespondencji podjęte zostały negocjacje, jednak w konsekwencji telewizyjnej wypowiedzi prezesa zarządu spółki w dniu 5.09.2011r. podjęto decyzję o powołaniu komitetu strajkowego i podjęciu strajku generalnego w dniu 6.09.2011r. W uchwale komitetu strajkowego z dnia 5.09.2011r. wskazano, że jedynym warunkiem zakończenia strajku jest odwołanie zarządu spółki, następnie rozszerzono postulaty w zakresie żądania cofnięcia zwolnień dyscyplinarnych i niewyciąganie konsekwencji w stosunku do protestujących. W ramach trwającej akcji strajkowej w dniu 11.09.2011r. w godzinach porannych J. M. (2) popełnił samobójstwo, jego ciało znaleziono w autobusie w zajezdni objętej strajkiem. W dniu 16.09.2011r. strajkujący ponowili postulaty odwołania prezesa spółki, przywrócenia do pracy zwolnionych związkowców oraz nie karania uczestników protestu i finalnie w tym dniu podpisano porozumienie kończące akcję strajkową.

Na podstawie poczynionych ustaleń w odniesieniu do obowiązujących regulacji prawnych Sąd I instancji wywiódł, iż w chwili śmierci J. M. (2) podjęta przez pracowników pozwanej jednostki akcja strajkowa była nielegalna. Sąd wskazał, iż postulaty zgłaszane przez protestujących od 5.09.2011r. nie mogły być przedmiotem sporu zbiorowego, nadto roszczenia protestujących ulegały zmianom w toku wydarzeń i stąd trudno było w ogóle wyodrębnić moment wszczęcia sporu zbiorowego. Wykryształizowane dnia 5.09.2011r. postulaty ostateczne pochodziły nie od związków zawodowych, a od komitetu strajkowego, kierowane zaś były nie do pracodawcy, a do marszałka województwa. Trudno zatem było uznać żądania związkowców za wszczęcie sporu zbiorowego, a strajk w tej sytuacji nie był kontynuacją sporu zbiorowego, jak tego wymaga ustawa. Analogicznie Sąd Rejonowy wskazał, iż trudno było ocenić, czy doszło do przeprowadzenia referendum strajkowego z uwagi na chaotyczną dokumentację z okresu akcji strajkowej. Oczywiście naruszeniem przepisów ustawy o sporach zbiorowych było podjęcie w dniu 5.09.2011r. decyzji o strajku już następnego dnia bez umożliwienia stronom podjęcia działań ugodowych. Podsumowując Sąd I instancji uznał, iż akcję strajkową zorganizowano w sposób sprzeczny z obowiązującymi przepisami ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd I instancji stwierdził, zdarzenie ze skutkiem śmiertelnym, do którego doszło w czasie nielegalnego strajku nie może być uznane za wypadek przy pracy, niezależnie od wątpliwości, co do istnienia przyczyny zewnętrznej zdarzenia.

Apelacje od wyroku Sądu I instancji wniosła powódka zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) art.3 ustawy wypadkowej poprzez przyjęcie, iż:

- udział pracownika w strajku zorganizowanym wbrew przepisom ustawy o sporach zbiorowych powoduje automatyczne zerwanie związku z pracą, podczas gdy zgodnie z wykładnią pojęcia związku z pracą, o istnieniu bądź nieistnieniu związku z pracą decydują zawsze okoliczności każdej konkretnej sytuacji, które w tej sytuacji wskazują, iż związek z pracą został zachowany (związek czasowy, miejscowy i funkcjonalny),

- stopień nielegalności przeprowadzonej akcji strajkowej nie ma żadnego wpływu na ustalenie istnienia związku zdarzenia z pracą, co prowadzi do wniosku, iż w każdym, nawet najmniejszym, niezawinionym naruszeniu ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych przez organizatorów strajku każde zdarzenie, do jakiego dojdzie w miejscu pracy nie będzie mogło być uznane za wypadek przy pracy, podczas gdy zgodnie zarówno z orzecznictwem i doktryną wyrażany jest pogląd odmienny,

b) art.23 ustawy o sporach zbiorowych w zw. z art.3 ustawy wypadkowej poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, iż przepis ten ma wpływ na ustalenie istnienia związku zdarzenia z pracą w rozumieniu ustawy wypadkowej, w sytuacji, gdy przepis ten stanowi jedynie o tym, iż w okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż zmarły J. M. (2) nie wykonywał zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe, co prowadziło do ustalenia, iż zdarzenie, do jakiego doszło 11.09.2011r. nie może być traktowane jako wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie wypadkowej, podczas gdy w rzeczywistości takie zadania on wykonywał (udział w dyżurach strajkowych, zabezpieczanie mienia zakładu),

3. niezależnie od powyższego, naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art.233 KPC, poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny oraz sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego i przyjęcie, iż strajk podjęty przez działające u pozwanej spółki związki zawodowe został przeprowadzony niezgodnie z przepisami ustawy o sporach zbiorowych, w sytuacji gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, iż żadne przepisy tej ustawy nie zostały naruszone.

Wskazując na powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, iż zdarzenie zaistniałe w dniu 11.09.2011r. jest wypadkiem przy pracy w rozumieniu art.3 ust.1 ustawy wypadkowej oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz pozostawienie temu Sądowi orzeczenie o kosztach.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie i dlatego zaskarżony wyrok podlegał zmianie.

Sąd I instancji poczynił w sprawie prawidłowe wywody w odniesieniu do stwierdzenia po stronie powódki interesu prawnego w żądaniu ustalenia, iż zdarzenie z dnia 11.09.2011r. ze skutkiem śmiertelnym było wypadkiem przy pracy zgodnie z art.3 powołanej ustawy wypadkowej. Również prawidłowo Sąd I instancji poczynił w sprawie ustalenia w zakresie okoliczności śmierci J. M. (2) zatrudnionego u pozwanego pracodawcy w odniesieniu do przeprowadzonych czynności postępowania powypadkowego oraz postępowania karnego w sprawie Ds. 3563/11.

Na podstawie analizy przepisów powołanej ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, przy uwzględnieniu poglądów prezentowanych w judykaturze i doktrynie oraz na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia w zakresie zaistniałego sporu między organizacjami związkowymi i pozwanym pracodawcą, podjętych negocjacji i przebiegu strajku. Słusznie również Sąd I instancji w oparciu o analizowane przepisy powołanej ustawy uznał, iż podjęta akcja strajkowa w dacie śmierci pracownika J. M. (2) była nielegalna. Wobec powyższego poczynione przez Sąd Rejonowy w tym zakresie ustalenia faktyczne i wywody prawne Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne bez potrzeby ponownego ich przytaczania (podobnie uznał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20.01.2010r., II PK 178/09, teza 2, Lex nr 577829).

W ocenie Sądu Okręgowego, mimo nie stwierdzenia w toku postępowania przed Sądem I instancji naruszenia przepisów prawa procesowego, za zasadne należy jednak uznać sformułowane w apelacji zarzuty naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego, w szczególności art.3 ustawy wypadkowej poprzez błędne przyjęcie przez Sąd I instancji w ustalonych w sprawie okolicznościach, iż udział pracownika w strajku zorganizowanym wbrew przepisom ustawy o sporach zbiorowych powoduje automatyczne zerwanie związku z pracą i w konsekwencji stwierdzenie, że zdarzenie ze skutkiem śmiertelnym, do którego doszło w czasie nielegalnego strajku nie może być uznane za wypadek przy pracy.

Na wstępie należy wskazać, iż zdaniem Sądu Okręgowego mimo obszernych ustaleń i wywodów Sądu I instancji w zakresie stwierdzenia nielegalności akcji strajkowej w odniesieniu do analizowanych przepisów ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych błędnie Sąd I instancji skoncentrował weryfikację okoliczności przedmiotowego zdarzenia praktycznie wyłącznie przez pryzmat przepisów ustawy o sporach zbiorowych, zamiast na podstawie poczynionych w sprawie ustaleń dokonać wywodów w oparciu o przepisy powołanej ustawy wypadkowej. Przepisy ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych są bowiem regulacjami tzw. zbiorowego prawa pracy, w których to regulacjach określono między innymi aspekty przedmiotowe i podmiotowe rozwiązywania sporów pomiędzy pracownikami a pracodawcą, przy czym wyłącznie w ujęciu konfliktu zbiorowego. Powołane regulacje nie mają więc w ocenie Sądu Okręgowego istotnego związku z objęciem ryzykiem wypadkowym zdarzeń o charakterze nagłym spowodowanych przyczyną zewnętrzną, którym indywidualny pracownik ulega w związku z pracą. Zasadniczo bowiem określone zdarzenie może być uznane za wypadek przy pracy na podstawie analizy indywidualnych okoliczności w odniesieniu do przepisów ustawy wypadkowej, która w żadnej mierze nie odnosi się do uczestnictwa w legalnym, bądź nielegalnym strajku. Należy przy tym w pełni podzielić pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25.07.1990r. (w sprawie II PRN 5/90, niepublikowanym), iż o uznaniu zdarzenia za wypadek przy pracy decyduje związek z pracą, który należy ujmować szeroko z wykluczeniem automatyzmu zerwania związku z pracą zdarzeń nagłych wywołanych przyczyną zewnętrzną, którym pracownik ulega w związku z udziałem w strajku. Na marginesie należy nadmienić, iż bez znaczenia pozostaje ocena legalności akcji strajkowej również w odniesieniu do indywidualnej sytuacji pracowniczej zmarłego J. M. (2), którego zachowanie poprzedzające tragiczne zdarzenie należy uznać na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego za udział w akcji strajkowej w uzasadnionym okolicznościami subiektywnym przekonaniu, iż działała w słusznej sprawie dla dobra zakładu pracy, zatrudnionych w nim pracowników, a więc w szeroko rozumianym interesie pracodawcy.

Zgodnie z powołanymi przez Sąd I instancji przepisami ustawy wypadkowej za wypadek przy pracy należy uznać zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć oraz pozostające w związku z pracą. W odniesieniu do ustalonych w sprawie okoliczności należy na wstępie podkreślić, iż samobójcza śmierć pracownika w pełni zdaniem Sądu Okręgowego pozwala na przyjęcie nagłości zdarzenia oraz zaistnienia przyczyny zewnętrznej pozostającej w związku z targnięciem się pracownika na własne życie. Samobójcza śmierć jest zasadniczo wynikiem nagłej decyzji człowieka cierpiącego, aktem desperacji osoby pozostającej pod wyjątkowo silną presją, odpowiednio również mogącą mieć związek z relacjami pracowniczymi, w szczególności w przypadku dużego nawarstwienia się w środowisku pracowniczym silnych negatywnych emocji. Należy przy tym wskazać, iż samobójstwo nie jest chorobą i nie podlega medycznemu rozpoznaniu w odniesieniu do wysnuwanych hipotez planowania autodestrukcji, szczególnie osób nie cierpiących uprzednio na jakiegokolwiek zaburzenia psychiczne. Nagłość próby samobójczej należy więc oceniać w kategoriach decyzji podjętej pod wpływem impulsu chwili, mogącego również pozostawać w związku z wykonywaniem obowiązków pracowniczych. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że przyczyną zewnętrzną wypadku przy pracy może być szczególne (nadzwyczajne, nietypowe) przeżycie wewnętrzne (stres, uraz psychiczny)

w postaci emocji o znacznym nasileniu powstałe wskutek okoliczności nietypowych dla normalnych stosunków pracowniczych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 23 stycznia 1986 r., II PR 1/86, PiZS 1986 nr 8, s. 74; 24 marca 1995 r., II PRN 1/95, OSNAPiUS 1995 nr 17, poz. 216; 11 lutego 1999 r., II UKN 472/98, OSNAPiUS 2000 nr 7, poz. 292 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 kwietnia 1994 r., III AUr 853/93, Prawo Pracy 1995 nr 1, s. 41).

Zdaniem Sądu Okręgowego weryfikacja nagłości zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną przez pryzmat związku z pracą samobójczej śmierci pracownika należy oceniać w łańcuchu przyczynowo - skutkowym prowadzącym do podjęcia decyzji targnięcia się na własne życie. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego należy stwierdzić, iż okoliczności długoletniego bezkonfliktowego zatrudnienia J. M. (2) u pozwanego pracodawcy, brak jakichkolwiek sporów rodzinnych oraz wykluczenie uprzedniego stwierdzenia jakichkolwiek schorzeń, czy zaburzeń psychicznych potwierdzają związek tragicznego zdarzenia z udziałem pracownika w strajku i odpowiednio jego emocjonalnym zaangażowaniem korespondującym z ogromnym stresem wywołanym podjętą akcją strajkową. Zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze przyjmuje się, że dla ustalenia związku zdarzenia z pracą wystarcza stwierdzenie, iż pozostawało ono z pracą w związku czasowym, miejscowym lub funkcjonalnym. W okolicznościach ustalonych w sprawie niewątpliwie do tragicznego zdarzenia doszło w miejscu pracy. Wprawdzie zmarły J. M. (2) dobrowolnie stawiał się na dyżur strajkowy i faktycznie nie wykonywał obowiązków pracowniczych, jednak jego obecność w zakładzie pracy miała bezpośredni związek z podjętą akcją strajkową i jak nadmieniono powyżej subiektywnym przekonaniem o aktywności zawodowej dla dobra zakładu pracy. Należy przy tym podkreślić, iż w okolicznościach samobójczej śmierci pracownika w miejscu pracy również związek funkcjonalny zdarzenia z pracą nie budzi żadnych wątpliwości. Praca była bowiem nie tylko jednym z czynników prowadzących do śmierci pracownika, ale miała decydujący wpływ na zaistnienie ogromnego stresu i negatywnych emocji skutkujących targnięciem się pracownika na własne życie (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13.07.2011r., w sprawie I UK 46/11, LEX nr 1043989). Wprawdzie związek zdarzenia z pracą nie musi mieć zawsze charakteru przyczynowo - skutkowego, ale w ustalonych w sprawie okolicznościach należało uznać, iż bezpośrednią przyczyną tragicznego zdarzenia było zaangażowanie zmarłego pracownika w akcję strajkową i podjęcie związanych z udziałem w strajku działań mających bezpośredni związek z pracą, bez których to działań emocjonalnie zaangażowanego pracownika, nie doszłoby do samobójczej śmierci J. M. (2).

Wobec powyższego zdaniem Sądu Okręgowego należało stwierdzić, iż zdarzenie, jakiemu uległ J. M. (2) w dniu 11.09.2011r. było wypadkiem przy pracy, bowiem w ustalonych w sprawie okolicznościach nagła, wywołana przyczyną zewnętrzną samobójcza śmierć pracownika pozostawała w związku z pracą i stąd w ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowe zdarzenie wyczerpało w pełni dyspozycję art.3 ust.1 pkt.1 powołanej wyżej ustawy wypadkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę na mocy art.386§1 KPC zaskarżony wyrok podlegał zmianie i stąd na mocy powołanych wyżej przepisów orzeczono jak w pkt. I sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego strony powodowej za obie instancje rozstrzygnięto na podstawie art.98 i 99 KPC, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przy ustaleniu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie §12 ust.1 pkt4 w zw. z §13 ust.1 pkt1 i ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).